

colecția monografii

GEORGIANA CIMPU

**VARIETĂȚI DE VÂNZARE.
ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE**

GEORGIANA CIMPU

**VARIETĂȚI DE VÂNZARE.
ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE**

Universul Juridic
București
-2026-

Capitolul I

Aspecte generale privind varietățile de vânzare

Considerații introductive

Fără îndoială, atunci când vorbim despre contracte speciale, exemplul cel mai des întâlnit este cel al contractului de vânzare. Însă ce se întâmplă în situațiile în care vânzarea nu poate fi încheiată în limitele trasate de legiuitor în textele actualului Cod civil? Aceasta a fost o întrebare care a luat naștere în mintea mea încă de pe băncile facultății, când, plină de entuziasm și curiozitate, încercam, cu pași sfioși, dar fermi, să deslușesc tainele contractelor speciale, care îmi treziseră un interes viu, deoarece, pe lângă noțiunile teoretice, regăseam, în viața de zi cu zi, aplicații extrem de interesante.

Acest demers de cercetare a debutat după aproape un deceniu de cârmuire sub imperiul actualului Cod civil, iar după cum trecerea timpului rafinează gustul vinului, apreciem că și în cazul legislației în discuție, deceniul care s-a scurs de la intrarea sa în vigoare ne ajută să putem realiza o analiză fină a eficienței reglementărilor, dar, totodată, să sesizăm și care sunt piesele deteriorate ale puzzle-ului nostru, pentru a le putea perfecționa.

Așa cum vom arăta, nevoile actuale ale societății românești fac ca, din ce în ce mai des, varietățile de vânzare să fie uzitate, deoarece acestea reușesc să se plieze mult mai bine decât clasicul contract de vânzare pe cerințele părților, care recurg adesea la vânzări atipice, întrucât simplul contract de vânzare nu ar reprezenta o opțiune convenabilă.

Din amplul tablou al varietăților de vânzare, după o îndelungată reflectare, am selectat trei dintre acestea, și anume: vânzarea moștenirii, vânzarea cu rezerva proprietății și plata prețului în rate și, respectiv, vânzarea cu opțiune de răscumpărare, pentru a face obiectul unei cercetări extinse și riguroase.

Vom sesiza astfel că, în vreme ce unele își făcuseră deja intrarea în legislația civilă românească prin intermediul vechiului Cod civil ori al altor legi speciale, altele sunt o figură juridică pentru spațiul românesc, sub aspectul încadrării în textele Codului civil. Desigur, există și chestiuni spinoase, pe care vom încerca să le tranșăm în prezenta cercetare, aducând și o serie de propuneri *de lege ferenda*, pentru ameliorarea cadrului legislativ, acolo unde considerăm că se impune.

Cortina timpului ne va ajuta să putem aprecia dacă alegerile legiuitorului au fost cele mai inspirate sau dacă, în unele cazuri, încă mai sunt necesare

intervenții, însă, dincolo de orice tăgadă, avem convingerea că drumul la care am pornit, în universul varietăților de vânzare, este unul care merită parcurs, oferind multe descoperiri prețioase pentru teoreticienii și practicienii dreptului laolaltă. „*O călătorie de 1.000 de mile începe cu un singur pas*”, spunea cu înțelepciune Lao Tzu, astfel că vom încerca să parcurgem drumul cu răbdare, rigurozitate, creativitate și exigență, năzuind a obține rezultate ferme și consistente, care să lumineze destinul celor trei varietăți de vânzare cercetate.

1. Actualitatea și importanța temei

Vânzarea, ca modalitate de transfer a dreptului de proprietate, constituie o temă de cercetare primordială a dreptului privat, deoarece îmbină maiestuos atât elemente specifice câmpului juridic al obligațiilor, cât și aspecte specifice drepturilor reale. Pentru înțelegerea în plenitudinea sa a mecanismului vânzării, se impune realizarea unei conexiuni între istorie, normele juridice, doctrină și jurisprudență în materia vânzării, aceasta reprezentând direcția pe care își propune să o urmeze și prezenta cercetare, mai ales în contextul reglementărilor consacrate în privința varietăților de vânzare de către legiuitorul actualului Cod civil român, adoptat prin Legea nr. 287/2009¹. Apreciem că varietățile de vânzare care fac obiectul cercetării, și anume vânzarea moștenirii, vânzarea cu rezerva proprietății și plata prețului în rate și, respectiv, vânzarea cu opțiune de răscumpărare, prezintă o deosebită importanță, constituind totodată o sursă de actual interes, dincolo de curiozitatea juridică a operațiunilor; prin însuși faptul că suscită discuțiile inerente fie unor instituții nou reglementate de legiuitorul român, fie unor instituții anterior reglementate, însă care odată cu intrarea în vigoare a actualului Cod civil au fost revigorate și au căpătat „*haine*” noi. În ambele situații, apreciem că aspectele cercetate pot fi de reală utilitate, pe de o parte, în practica judiciară, iar pe de altă parte, pot constitui și punctul de plecare pentru viitoare dezbateri doctrinare. Astfel, ca parte integrantă a amplului tablou al varietăților de vânzare, cele trei variante atipice de vânzare oferă un răspuns exigențelor din ce în ce mai diverse ale societății contemporane românești.

Așa cum am menționat, în societatea contemporană, complexitatea relațiilor socioeconomice din sfera circuitului civil face, în numeroase cazuri,

¹ Noul Cod civil, adoptat prin Legea nr. 287/2009, publicată în M. Of. nr. 511 din 24 iulie 2009, completat și modificat prin Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare.